

یاسای خانەنشینی ئەندامانی ئەنجوومەنی نیشتمانی هەریمی کوردستانی - عێراق

بەناوی خواى بەخشنده و میهره بان
بەناوی گەل

ئەنجوومەنی نیشتمانی کوردستانی عێراق
ژمارەى بریار: ٢٥
رۆژی بریار: ١٩٩٩/١١/٨

«بریار»

پشت بەو دەسەڵاتەى کە بەپیتی حوکمەکانى برکە (٣) ی ماددە دوو لە یاسای ژمارە (١٠) ی سالی ١٩٩٧ پیمان دراو، لەسەر ئەو بنەمایەى کە لە ئەنجوومەنی نیشتمانی کوردستانی عێراق لە دانیشتنی رۆژی ١٩٩٩/١١/٣ یدا یاساکاری کردوو بە بریاری دەرھێنانی ئەم یاسایەمان دا:

یاسای ژمارە (١٣) ی سالی ١٩٩٩ یاسای خانەنشینی ئەندامانی ئەنجوومەنی نیشتمانی هەریمی کوردستانی - عێراق

ماددەى یەكەم:

- مەبەست لەو کوزارستانەى خوارووە ماناکانى تەنشتیانە بۆ مەبەستى ئەم یاسایە:
- ١- هەریم: هەریمی کوردستانی عێراق.
  - ٢- ئەنجوومەن: ئەنجوومەنی نیشتمانی هەریم.
  - ٣- ئەندام: ئەندامی ئەنجوومەن.
  - ٤- مووچە: مووچەى نەسلى (الراتب الاصلی) کە ئەندامی بەردەوامی ئەنجوومەن لە خزمەتدا وەری دەگرێ.
  - ٥- دەرمانە: ئەو دەرمانەى ئەندامی بەردەوامی ئەنجوومەن لە خزمەتدا هێ (زەوجیبیە و مندالان و، مېوانداری و، سوکنا) وەری دەگرێ.
  - ٦- مووچەى خانەنشینی: تیکرای ئەو مووچەى ئەندام پاش بە کۆتایی هاتنى ئەندامیبەتەى، یان لە دەستدانی ئەندامیەتیە کەى وەری دەگرێ.

ماددهی دووهم:

آ- سه‌رۆکی نه‌نجوو مه‌ن و جیگره‌که‌ی و سه‌کرته‌ی و نه‌ندام دوای به‌کوته‌ی هاتنی نه‌ندامیه‌تییان، یان له‌ده‌سندانی نه‌و نه‌ندامیه‌تیه‌ی مووچه‌یه‌کی خانه‌نشینی مانگانه و ده‌رماله و ده‌رده‌گرن که‌بره‌که‌ی (٦٥٪) ی نه‌وه‌ده‌بی که‌هاوکاره‌به‌رده‌وامه‌کانیان له‌نه‌نجوو مه‌ندا مانگانه و ده‌ری ده‌کرن.

ب- سه‌رۆکی نه‌نجوو مه‌ن و جیگره‌که‌ی و نه‌ندام له‌کاتی به‌کوته‌ی هاتنی نه‌ندامیه‌تیه‌که‌ی، یان له‌ده‌سندانی نه‌و نه‌ندامیه‌تیه‌ی پاداشت (مکافا) یه‌کی پی‌ده‌دری که‌به‌رامبه‌ره‌به‌مووچه‌و ده‌رماله‌کانی شه‌ش مانگی و، دوامووچه‌و ده‌رماله‌کانیشی به‌بنه‌ما و ده‌رده‌گیر پی‌حساب کردنی نه‌مه‌و پی‌ته‌نهایه‌یک جار، هه‌رچه‌نده‌نه‌ندامیه‌تی له‌خوله‌کانی هه‌لبژاردندا دووپات بیه‌ته‌وه‌.

ماددهی سێهه‌م:

آ- نه‌وه‌ی له‌م یاسایه‌دا سووومه‌ند ده‌یه‌ت ناتوان پی‌مووچه‌و ده‌رماله‌کانی که‌و ده‌ری ده‌کری له‌هه‌مان کاتدا کوپان کاته‌وه‌له‌که‌ل نه‌و مووچه‌و ده‌رماله‌نه‌ی که‌شیاو به‌تی له‌کاتی که‌رانه‌ویدا پی‌نه‌ندامیه‌تی نه‌نجوو مه‌ن.

ب- ناکری مووچه‌ی خانه‌نشینی له‌که‌ل هه‌ر مووچه‌یه‌کی خانه‌نشینی تردا پی‌که‌وه‌کو بکری نه‌وه‌جا له‌هه‌ر لایه‌که‌وه‌بی.

ج- له‌کاتی دامه‌زاندنی نه‌ندامی خانه‌نشین له‌پایه‌ی وه‌زیری، یان له‌وه‌زیره‌یه‌کی کشتیدا ده‌توان پی‌سه‌ریشک پی‌له‌هه‌لبژاردنی هه‌ر کامیک له‌وه‌ی که‌به‌پی‌ته‌نه‌م یاسایه‌و ده‌ری ده‌کری، یان نه‌وه‌ی که‌شیاو به‌تی پی‌بدری له‌وه‌زیره‌تازه‌که‌یدا.

ماددهی چواره‌م:

نه‌ندامی خانه‌نشین له‌هه‌موو مافیکی که‌له‌و یاسایه‌دا ده‌قی کرتوو ده‌بی به‌ری ده‌کری له‌کاتی حوکم به‌سه‌ردادانی له‌تاوان، یان که‌ته‌نیک ناپروبه‌ردا، یان حوکم به‌سه‌ردادانی به‌به‌ند کردنی هه‌تا هه‌تایه‌، یان کاتی، یان نیعدام له‌یه‌کتیک له‌و تاوانانه‌ی که‌ناسایشی ناوخو، یان ناسایشی ده‌روه‌ی حوکمه‌تی هه‌ری می‌کوردستان ده‌نه‌نکیوون.

ماددهی پینجه‌م:

آ- هه‌موو مانکیک به‌شی خانه‌نشینی به‌ری ته‌ی (١٠٪) له‌مووچه‌ی نه‌سلی نه‌ندامی نه‌نجوو مه‌ن ده‌بدری، به‌لام نه‌و بره‌پاره‌یه‌ی که‌له‌سه‌ری که‌له‌که‌بووه‌به‌یه‌ک کوژمه‌، یان به‌قیستی مانگانه‌لی ده‌بدری به‌کوته‌ی ناره‌زووی نه‌ندامه‌که‌.

ب- میراتکرانی نه‌ندامی کوچ کردوو له‌پاشماوه‌ی نه‌و قیستانه‌ده‌به‌خشرین (عفو) ده‌کری که‌له‌سه‌ری ماوه‌.

ماددهی شهشهم:

له کاتی کۆچی دوایی نهدامی خانه نشین، میراتکران مووچهی (خانه نشینی) بیان دهکهوئ به پیتی نهم یاسایه و به پیتی حوکمه کانی یاسای خانه نشینی مهدهنی بهرقه رابیش بهسه ریاندا دابهش دهکری.

ماددهی چهوتهم:

نهدامی خانه نشینی نهنجومهن حوکمه کانی یاسای خانه نشینی شارستانی ژماره (۳۳) ی سالی ۱۹۶۶ ی ههموارکراو دهیکریتته وه، نهکه دهقیتک له یاسایه دا نههاتی.

ماددهی ههشتهم:

کار به هیچ دهقیتک ناکری که له کهل حوکمه کانی نهم یاسایه دا هاودژی.

ماددهی نۆیهم:

لهسه نهنجومهنی وهزیرانه حوکمه کانی نهم یاسایه جیبه جی بکات.

ماددهی دهیهم:

حوکمه کانی نهم یاسایه له (۱۹۹۲/۶/۴) ود وه جیبه جی دهکری و له روژنامهی رهسبشدا بلاو دهکریته وه.

جوهر نامق سالم

سهروکی نهنجومهنی نیشتمانی کوردستانی عیراق